

postmottak@asd.dep.no

Forslag til endringer i arbeidsavklaringspenger

Vi viser til høringsbrev av 8.7.2016 om forslag til endringer i arbeidsavklaringspenger (AAP).

Det foreslås blant annet å heve terskelen for å få AAP og å senke terskelen for å miste ytelsen. Det foreslås også å innføre mer smidig reaksjon der en person ikke oppfyller sine forpliktelser i AAP-perioden og å stramme inn på varigheten en person kan få AAP. Det opplyses at forslagene antas å gi reduksjon i antall mottagere av AAP.

For Lånekassekunder som mottar utdanningsstøtte eller som skal betale tilbake utdanningslån, kan mottak av AAP både gi rettigheter i Lånekassen og medføre at ytelser reduseres eller faller bort. Vi har derfor sett på om det kan være ytelser eller rettigheter som i stor grad vil bli berørt av forslaget. Vår konklusjon er at vi ikke forventer påtagelige effekter i Lånekassen av forslagene, men nedenfor gis for sammenhengens skyld en omtale av områder der endringer i reglene for AAP kan få betydning for kunder i Lånekassen.

Mottak av AAP kan eksempelvis føre til at en kunde får betalingslettelse (rentefritak og betalingsutsettelse) på sitt utdanningslån, eller til at en søker i utdanning får redusert eller mister stipend. Begge disse ytelsene avhenger av kundens person- og kapitalinntekt. Mottak av AAP i seg selv kan også være nok til å gi innvirkning på rettigheter i Lånekassen. For eksempel hindrer mottak av AAP rett til sykestipend, bostipend eller ettergivelse av lån til kunder som bor og er yrkesaktiv i Finnmark og utvalgte kommuner i Nord-Troms.

For kunder som er i tilbakebetalingsfasen har forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån en rekke bestemmelser utover AAP som kan gi rett til rentefritak og betalingsutsettelse. Andre sosiale forhold som kan gi rett til betalingslettelse kan være registrert arbeidsledighet, sykdom, omsorg for barn eller mottak av sosialstønad etter sosialtjenesteloven § 18 som kundens eneste inntekt. De som faller ut av AAP-ordningen, eller som ikke kan få AAP på grunn av forhøyd terskel for å få ytelsen, kan derfor ha rett til betalingslettelse på utdanningslånet sitt på andre grunnlag. Dersom kunden blir ansett som varig ufør og går over på uføretrygd, kan han få ettergitt utdanningsgjelden, helt eller delvis. Det kan også være slik at noen av dem

som ikke vil få AAP grunnet høyere terskel, eller som faller ut av ordningen av ulike årsaker, i stedet vil ta utdanning og søker utdanningsstøtte i Lånecassen.

Reaksjoner på grunn av brudd på aktivitetspliktene

Når en låntaker søker om rentefritak på grunn av mottak av AAP, innhenter Lånecassen opplysninger fra NAV om utbetalingsperioden vedkommende har mottatt AAP for. Mange av disse sakene er helmåskinnelle, der også person- og kapitalinntekt hentes fra Skatteetaten året etter når likningen er klar, for vurdering av retten til rentefritak, og i hvor mange måneder rentefritak eventuelt kan gis. Rentefritak på grunn av mottak av AAP krever at kunden har hatt AAP i minst tre måneder i sammenheng. Selv om det innføres reaksjoner med utelatelse av utbetaling av én dag eller så for personer som bryter sin aktivitetsplikt, vil et slikt kort tidsrom uten AAP-utbetaling ikke i seg selv medføre at låntaker mister retten til å få rentefritak på grunn av AAP.

Vi forstår forslaget slik at det ikke er tale om endringer i reglene om AAP som vil gi svært store innstramminger i antallet som mottar AAP, og vi tror derfor ikke det vil bli en markant økning eller markant reduksjon i antall kunder i Lånecassen som enten mister eller får flere ytelser.

Vennlig hilsen

Berit Hartviksen
fung. seksjonsleder

Nina Almvik
seniorrådgiver